

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/232437,Kpt-NSZ-Henryk-Flame-Bartek.html>
26.02.2026, 20:53

Kpt. NSZ Henryk Flame „Bartek”

[Narodowe Siły Zbrojne \(NSZ\)](#) [Zbrodnie komunistyczne](#) [Żołnierze Wyklęci](#)

01.12

Od 1919 r. jego rodzina mieszkała w Czechowicach, w pow. bielskim. Ukończył miejscowe gimnazjum, a w 1936 r. wstąpił do WP. Na krótko przed wybuchem wojny w 1939 r. ukończył Szkołę Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Bydgoszczy. Jako pilota skierowano go do 123. Eskadry 2. Pułku Lotniczego w podkrakowskich Rakowicach. Już 1 IX 1939 r. został zestrzelony w walce powietrznej nad Warszawą. Po raz drugi przydarzyło mu się to 17 września w okolicach Stanisławowa, kiedy walczył z lotnictwem sowieckim. Udało mu się przekroczyć granicę z Węgrami, gdzie został internowany. Następnie przebywał w niemieckim obozie jenieckim. W rodzinne strony powrócił w 1940 r. Podjął pracę w charakterze maszynisty na kolei, co doskonale ułatwiało mu działalność w organizacji konspiracyjnej krypt. „HAK”, podporządkowanej AK. Miała ona charakter wywiadowczo- sabotażowy. Na przełomie 1943 i 1944 r. zorganizował samodzielny oddział partyzancki działający w podbeskidzkich lasach, który w październiku 1944 r. podporządkował NSZ. W lutym 1945 r., po zajęciu Czechowic przez Armię Czerwoną, ujawnił się wraz ze swoim oddziałem. Został komendantem miejscowego komisariatu MO. Jednak już w kwietniu 1945 r., widząc, jak postępuje nowa władza, zdezerterował ze służby wraz ze swoimi podkomendnymi. Rozpoczął odtwarzanie oddziału partyzanckiego, który ponownie podporządkował lokalnemu dowództwu NSZ. Był to najliczniejszy oddział podziemia operujący na Śląsku Cieszyńskim – w szczytowym okresie liczył ponad trzystu partyzantów, miał na swoim koncie około 340 akcji zbrojnych, m. in. 3 V 1946 r. jego podwładni opanowali uzdrowiskową Wisłę, gdzie urządzili uroczystą defiladę. Aby zlikwidować jego oddział, UB zorganizował prowokację z wykorzystaniem agentów. Polegała ona na tym, że przekonano dowódcę, aby przerzucił swój oddział w bezpieczniejszy rejon. Skutkiem tego we wrześniu 1946 r. co najmniej 167 żołnierzy zgrupowania zostało wywiezionych na Opolszczyznę i zamordowanych, m.in. w okolicach wsi Barut. Flame ujawnił się 11 III 1947 r. w Cieszynie. 1 XII 1947 r. został zastrzelony w restauracji w Zabrzegu k. Czechowic przez miejscowego milicjanta, który nie poniósł za swój czyn żadnej odpowiedzialności. Pochowany na cmentarzu przy kościele pw. św. Katarzyny w Czechowicach.

[Źródło: Kpt. NSZ Henryk Flame „Bartek”](#)

Polecamy:

- [Zgrupowanie NSZ Henryka Flamego „Bartka” \(1945-1947\)](#)
- [Dariusz Węgrzyn: Operacja „Lawina”](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Narodowe Siły Zbrojne, Zbrodnie komunistyczne, Żołnierze Wyklęci

Biografie

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Henryk Flame „Bartek” (1918-1947)

Kpt. NSZ Henryk Flame „Bartek”